

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ

CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HÀNH VI TIẾT KIỆM
ĐIỆN SINH HOẠT CỦA NGƯỜI DÂN QUẬN NINH KIỀU,
THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Mã số: C23.31

Chủ nhiệm đề tài: ThS. VÕ QUỐC NAM

Thành viên tham gia:

1. ThS. NGUYỄN VĂN ĐỊNH
2. ThS. ĐỖ THỊ XUÂN NGỌC
3. ThS. TRƯƠNG LÊ ÁI QUYÊN
4. ThS. NGUYỄN THỊ HỒNG NHƯ

Cần Thơ, tháng 6 năm 2024

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ

**CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HÀNH VI TIẾT KIỆM
ĐIỆN SINH HOẠT CỦA NGƯỜI DÂN QUẬN NINH KIỀU,
THÀNH PHỐ CẦN THƠ**

Mã số: C23.31

Chủ nhiệm đề tài: ThS. VÕ QUỐC NAM

Thành viên tham gia:

1. ThS. NGUYỄN VĂN ĐỊNH
2. ThS. ĐỖ THỊ XUÂN NGỌC
3. ThS. TRƯƠNG LÊ ÁI QUYÊN
4. ThS. NGUYỄN THỊ HỒNG NHƯ

Cần Thơ, tháng 6 năm 2024

LỜI CAM ĐOAN

Chúng tôi xin cam đoan rằng đề tài “**Các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt của người dân quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ**” là nghiên cứu của chính chúng tôi.

Ngoài trừ những tài liệu tham khảo được trích dẫn trong đề tài này, chúng tôi cam đoan rằng toàn phần hay những phần nhỏ của đề tài này chưa từng được công bố hoặc được sử dụng để nhận tài trợ ở những nơi khác.

Không có sản phẩm/nghiên cứu nào của người khác được sử dụng trong đề tài này mà không được trích dẫn theo đúng quy định.

Cần Thơ, ngày 10 tháng 6 năm 2024

Nhóm tác giả

LỜI CẢM ƠN

Nhóm nghiên cứu cũng xin được gửi lời cảm ơn đến những hộ gia đình quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ đã tham gia khảo sát. Sau cùng xin kính chúc hộ gia đình sức khỏe và thành công.

Cần Thơ, ngày 10 tháng 6 năm 2024
Nhóm tác giả

TÓM TẮT

Đề tài “Các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt của người dân quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ” có mục tiêu tổng quát là xác định các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt của người dân quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ, trên cơ sở đó đề xuất một số hàm ý quản trị nhằm nâng cao hành vi tiết kiệm điện.

Nghiên cứu được thực hiện với cỡ mẫu là 221 hộ dân trên địa bàn bốn phường (An Cư, An Khánh, Hưng Lợi, Xuân Khánh) của quận Ninh Kiều. Phương pháp nghiên cứu kết hợp giữa nghiên cứu định tính và nghiên cứu định lượng. Mô hình nghiên cứu đề xuất các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt của người dân gồm có sáu nhân tố đó là Thái độ; Chuẩn chủ quan; Nhận thức kiểm soát hành vi; Lợi ích tiền tệ; Quy định của pháp luật; Hoạt động truyền thông.

Kết quả nghiên cứu cho thấy năm nhân tố ảnh hưởng có ý nghĩa thống kê đến hành vi tiết kiệm điện của người dân quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ được sắp xếp theo mức độ ảnh hưởng từ cao đến thấp gồm: Chuẩn chủ quan và quy định của Pháp luật; Nhận thức kiểm soát hành vi; Hoạt động truyền thông; Thái độ; Lợi ích tiền tệ; năm nhân tố giải thích được 57,2% sự biến thiên của hành vi tiết kiệm điện. Trên kết quả đó, nghiên cứu đề xuất các hàm ý quản trị nhằm nâng cao hành vi tiết kiệm điện của người dân quận Ninh Kiều thành phố Cần Thơ.

Từ khóa: Hành vi, tiết kiệm điện, quận Ninh Kiều.

ABSTRACT

The topic "Factors affecting the household electricity saving behavior of people in Ninh Kieu district, Can Tho city" has the general goal of determining the factors affecting the household electricity saving behavior of residents of Ninh Kieu district, Can Tho city, on that basis, propose some management implications to improve electricity saving behavior.

The study was conducted with a sample size of 221 households in four wards (An Cu, An Khanh, Hung Loi, Xuan Khanh) of Ninh Kieu district. Research methods combine qualitative research and quantitative research. The research model proposes factors that affect people's household electricity-saving behavior, including six factors: Attitude; Subjective standards; Perceived behavioral control; Monetary benefits; Provisions of law; and Communication activities.

Research results show that five factors have a statistically significant influence on the electricity-saving behavior of people in Ninh Kieu district, Can Tho city, arranged in order of influence from high to low, including Subjective Norm and provisions of law; Perceived behavioral control; Communication activities; Attitude; Monetary benefits; Five factors explain 57.2% of the variation in electricity saving behavior. Based on those results, the study proposes management implications to improve the electricity-saving behavior of people in Ninh Kieu district, Can Tho City.

Keywords: Behavior, electricity-saving, Ninh Kieu district.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	1
1.1 LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI	1
1.2 CÂU HỎI NGHIÊN CỨU	2
1.3 MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU	2
1.3.1 Mục tiêu tổng quát	2
1.3.2 Mục tiêu cụ thể.....	2
1.4 ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI NGHIÊN CỨU	3
1.4.1 Đối tượng nghiên cứu	3
1.4.2 Phạm vi nghiên cứu.....	3
1.5 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	3
1.6 Ý NGHĨA KHOA HỌC VÀ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI	3
1.7 BỐ CỤC CỦA NGHIÊN CỨU	4
CHƯƠNG 2. CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU ĐỀ XUẤT	5
2.1 CƠ SỞ LÝ THUYẾT VỀ HÀNH VI TIẾT KIỆM ĐIỆN	5
2.1.1 Khái niệm, đặc điểm của hành vi tiết kiệm điện	5
2.1.2 Các mô hình lý thuyết nghiên cứu về hành vi tiết kiệm điện của người dân.....	6
2.2 CÁC NGHIÊN CỨU TRƯỚC ĐÂY VỀ HÀNH VI TIẾT KIỆM ĐIỆN	15
2.2.1 Các nghiên cứu nước ngoài	15
2.2.2 Các nghiên cứu trong nước.....	16
2.3 GIẢ THUYẾT VÀ MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU ĐỀ XUẤT.....	19
2.3.1 Cơ sở đề xuất mô hình nghiên cứu.....	19
2.3.2 Giả thuyết nghiên cứu	20
2.3.3 Mô hình nghiên cứu đề xuất.....	23
TÓM TẮT CHƯƠNG 2	23
CHƯƠNG 3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	24
3.1 QUY TRÌNH NGHIÊN CỨU.....	24
3.2 NGHIÊN CỨU ĐỊNH TÍNH	25
3.3 NGHIÊN CỨU ĐỊNH LƯỢNG	29
3.3.1 Tiêu chuẩn chọn mẫu	29
3.3.2 Kích thước mẫu khảo sát.....	30
3.3.3 Phương pháp chọn mẫu	30
3.3.4 Thiết kế bảng câu hỏi khảo sát và tiến hành khảo sát	31

3.3.5 Phương pháp phân tích dữ liệu.....	31
CHƯƠNG 4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	35
4.1 THỐNG KÊ MÔ TẢ MẪU NGHIÊN CỨU VÀ BIẾN QUAN SÁT	35
4.1.1 Thống kê mẫu nghiên cứu	35
4.1.2 Thống kê mô tả các biến quan sát thuộc mô hình nghiên cứu.....	36
4.2 ĐO LƯỜNG MỨC ĐỘ ẢNH HƯỞNG CỦA CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HÀNH VI TIẾT KIỆM ĐIỆN CỦA NGƯỜI DÂN QUẬN NINH KIỀU, THÀNH PHỐ CẦN THƠ.....	37
4.2.1 Kiểm định độ tin cậy thang đo bằng Cronbach's Alpha.....	37
4.2.2 Phân tích nhân tố khám phá (EFA)	39
4.2.3 Điều chỉnh mô hình và các giả thiết nghiên cứu.....	43
4.2.4 Phân tích tương quan giữa các biến trong mô hình nghiên cứu	44
4.2.5 Phân tích hồi quy các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện.....	44
4.2.6 Kiểm định các giả thuyết nghiên cứu.....	46
4.3 THẢO LUẬN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	47
TÓM TẮT CHƯƠNG 4	49
CHƯƠNG 5. KẾT LUẬN VÀ HÀM Ý QUẢN TRỊ	50
5.1 KẾT LUẬN	50
5.2 HÀM Ý QUẢN TRỊ	50
5.3 HẠN CHẾ CỦA NGHIÊN CỨU VÀ ĐỀ XUẤT HƯỚNG NGHIÊN CỨU TIẾP THEO	54
TÀI LIỆU THAM KHẢO	55
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
EFA	Phân tích nhân tố khám phá (Exploratory Factor Analysis)
KMO	Hệ số Kaiser - Meyer - Olkin
OLS	Phương pháp ước lượng bình phương bé nhất (ordinary least squares)
Sig.	Mức ý nghĩa quan sát (Observed significance level)
SPSS	Phần mềm thống kê sử dụng trong khoa học xã hội (Statistical Package for Social Sciences)
TP	Thành phố
TPB	Lý thuyết hành vi có kế hoạch (Theory of Planned Behavior)
TRA	Lý thuyết hành động hợp lý (Theory of Reasoned Action)
VIF	Độ phóng đại phương sai (Variance inflation factor)

DANH MỤC CÁC BẢNG

Trang

Bảng 3.1: Thang đo sơ bộ các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt và thang đo hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt của người dân	25
Bảng 3.2: Thang đo chính thức các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt và thang đo hành vi tiết kiệm điện sinh hoạt của người dân	28
Bảng 4.1: Đặc điểm mẫu nghiên cứu	36
Bảng 4.2: Thống kê biến quan sát thuộc thang đo các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện.....	36
Bảng 4.3: Thống kê mô tả biến quan sát thuộc thang đo “hành vi tiết kiệm điện” ..	37
Bảng 4.4: Kiểm định thang đo các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện ..	38
Bảng 4.5: Kiểm định thang đo hành vi tiết kiệm điện	39
Bảng 4.6: Kết quả kiểm định KMO thang đo các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện	40
Bảng 4.7: Phương sai trích của thang đo các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện	40
Bảng 4.8: Ma trận xoay các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện.....	40
Bảng 4.9: Kiểm định thang đo nhân tố mới	42
Bảng 4.10: Kiểm định KMO, Bartlett thang đo hành vi tiết kiệm điện.....	42
Bảng 4.11: Kết quả phân tích EFA thang đo hành vi tiết kiệm điện	43
Bảng 4.12: Kết quả phân tích hệ số tương quan Pearson.....	44
Bảng 4.13: Kết quả kiểm định đa cộng tuyến, phương sai thay đổi	45
Bảng 4.14: Kết quả phân tích hồi quy bội các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi tiết kiệm điện bằng mô hình sai số chuẩn mạnh	45
Bảng 4.15: Tổng hợp kết quả kiểm định giả thuyết nghiên cứu	46

DANH MỤC CÁC HÌNH

	<i>Trang</i>
Hình 2.1: Tương tác giữa môi trường, hành vi và con người	7
Hình 2.2: Mô hình nhận thức xã hội dựa trên hành vi và học tập.....	9
Hình 2.3: Lý thuyết về hành động hợp lý	10
Hình 2.4: Lý thuyết về hành vi có kế hoạch	11
Hình 2.5: Mô hình hành vi hướng đến mục tiêu	13
Hình 2.6: Mô hình nghiên cứu của Webb et al	13
Hình 2.7: Mô hình khơi dậy chuẩn mực	14
Hình 2.8: Mô hình nghiên cứu của Botetzagias et al	15
Hình 2.9: Mô hình nghiên cứu đề xuất	23
Hình 3.1: Quy trình nghiên cứu	24
Hình 4.1: Số lượng phiếu khảo sát theo địa bàn nghiên cứu	35
Hình 4.2: Mô hình nghiên cứu điều chỉnh	43